

DE, Irodalom-, Kultúra- és Nyelvtudományok Doktori Iskola,
Nyelvtudományok szekció
Képzési terv

I. A Nyelvtudományok szekció szervezeti felépítése

A Nyelvtudományok szekció két, egymást tartalmilag kiegészítő és meghatározott kapcsolódási pontokon egymással együttműködő doktori programból áll. A hallgatók számára – függetlenül a választott alprogramon belüli képzéstől – a Nyelvtudományok szekció teljes kínálata rendelkezésre áll. Ugyanakkor a hallgatókat egyértelműen hozzárendeljük a programok egyikéhez és azon belül egy adott alprogramhoz. Az alprogram vezetőjének feladata, hogy felkérjen oktatókat kurzusok tartására, témavezetésre és a doktorhallgatók számára előírja a Nyelvtudományok szekció teljes kínálatából azokat a tanegységeket, amelyek teljesítése szükséges doktori témájuk kidolgozásához. Ebben a tekintetben a hangsúly az átjárhatóságon és az együttműködésen van.

(1) Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Program

Programvezető: Dr. Csátár Péter

Alprogramok:	Az alprogramok vezetői:
Angol nyelvészet (2001 óta)	Dr. Rákosi György
Fordítástudomány (2025 óta)	Dr. Csátár Péter
Német nyelvészet (2001 óta)	Dr. Csátár Péter
Romanisztika (2017 óta) (korábban: Francia nyelvészet (2001 óta))	
Számítógépes nyelvészet (2005 óta)	Dr. Hunyadi László

(2) Magyar és Finnugor Nyelvészeti Doktori Program

Programvezető: Dr. Maticsák Sándor

Alprogramok:	Az alprogramok vezetői:
Finnugor nyelvészet (2001 óta)	Dr. Saáryné Dr. Kelemen Ivett
Magyar nyelvészet (2001 óta)	Dr. Tóth Valéria

II. A doktori értekezések témakörei

Doktori témákat a témavezetésre felkért oktatók írhatnak ki. Az egyes alprogramok a doktori témákat a következő problémakörökből merítik:

Angol nyelvészet

Az angol nyelvészeti alprogram általános célkitűzése elsősorban az, hogy az elméleti nyelvészet egyes irányzatainak módszereit az angol nyelvi adatokra alkalmazni képes nyelvészeket képezzen. Speciálisan az alprogram tartalmi súlypontosítása a következő.

- (a) Fő jellegzetessége, hogy a szintaxis, a szemantika, a morfológia, a szociolingvisztika, a diskurzuselemzés, illetve a pragmatika területeit egyaránt vizsgálja.
- (b) Lehetőséget nyújt a generatív szintaxis különböző megközelítéseinek alkalmazására (Minimalista Program, Lexikai-Funkcionális Grammatika).
- (c) Formális szemantikai és kognitív nyelvészeti kutatásokra is mód nyílik.
- (d) Kísérletes nyelvészeti vizsgálatokra is van lehetőség.
- (e) A számítógépes nyelvészeti vonalon főként implementációs és lexikográfiai kutatások végezhetők.
- (f) A munkaerő-piaci igényeknek megfelelően egyre nagyobb szerephez jutnak a kifejezetten alkalmazott részdiszciplínák.
- (g) Kontrasztív nyelvészeti témák is választhatók.

Finnugor nyelvészet

A finnugor nyelvészeti alprogram célkitűzése mindenekelőtt a graduális képzésben szerzett ismeretek elmélyítése a hagyományos területeken: az összehasonlító hang-, alak- és mondattan területén. Fő sajátosságai az alábbiak:

- (a) Különösen érdekes kihívás a történeti morfoszintaxis kérdéseinek tisztázása.
- (b) Az uráli/finnugor etimológiai szótárak után ki kell munkálnunk az egyes finnugor nyelvek etimológiai szótárait.
- (c) Ugyancsak újabb, jelentős kutatási területnek számít a kisebb finnugor nyelveken készült bibliafordítások feldolgozása.
- (d) A modern nyelvészeti módszerek ismeretében és adaptálásával a doktoranduszoknak lehetőségük nyílik szintaktikai, szemantikai stb. kérdésekben történő kutatásokat is végezni.

Fordítástudomány:

A fordítástudományi alprogram célja a többnyelvi kommunikáció különböző területein, különösen pedig az írásbeli és a szóbeli nyelvi közvetítés nyelvészeti indíttatású kutatásainak előmozdítása. A program kiemelt területei:

- (a) Az írásbeli és a nyelvi közvetítés különféle aspektusainak empirikus vizsgálata, korpuszalapú vizsgálódások, szövegnyelvészeti, pragmatikai, diskurzuselemzési, kognitív nyelvészeti kutatások folytatása.
- (b) A fordítás és tolmácsolás elméleti és történeti kérdéseinek vizsgálata, beleértve a nyelvi közvetítés etikai, társadalmi és interkulturális dimenzióját, valamint a mesterséges intelligencia hatását a nyelvi közvetítésre.

Magyar nyelvészet

Az alprogram célja a magyar nyelv rendszerének szinkrón és történeti vizsgálatában, valamint a magyar nyelv dimenzionális szemléletű megközelítésében jártas szakemberek képzése. A meghirdetett témák igazodnak a tanszék kutatási prioritásaihoz, de a hallgatók előképzettségének megfelelően ezektől részben eltérő témák meghirdetését is lehetségesnek tartjuk.

- (a) Az alprogram hallgatói számára felkínált témák elsősorban nyelvtörténeti, névtani, szociolingvisztikai és stilisztikai-szövegtani tudományterületek kérdésköreiből kerülnek ki.
- (b) A témák a rendszernyelvészeti megközelítés mellett – más magyar nyelvészeti programoktól némileg eltérően – előnyben részesítik a nyelv térben és időben való változatainak, megjelenési formáinak a vizsgálatát.
- (c) A témák vizsgálatában nagy hangsúlyt kap az interdiszciplináris szemlélet, amely a dimenzionális nyelvi megközelítés értelmében elsősorban a történettudomány, a művelődéstörténet és az irodalomtudomány irányában mutat nyitottságot.
- (d) A kutatott témák nemzetközi vonatkozásainak megismerésére – az adott szakterületeknek megfelelően – nagy hangsúlyt fektetünk.
- (e) A disszertációk témái szorosan kapcsolódnak a tanszéken folyó kutatási programokhoz, így a hallgatók egyúttal a programokba is bekapcsolódva kutatómódszertani tekintetben is jártasságot szereznek, valamint ily módon is publikációs lehetőségekhez jutnak.

Német nyelvészet

A német nyelvészeti alprogram általános célkitűzése elsősorban az, hogy a nyelvészet egyes irányzatainak módszereit a német nyelvi adatokra alkalmazni képes germanistákat képezzen és biztosítsa a tudományos utánpótlást a német nyelvészet területén. Az alprogram tartalmi súlypontosítása a következő:

- (a) A német nyelvészet meghatározó (pragmatikai, diskurzusnyelvészeti, szövegnyelvészeti, kognitív nyelvészeti, konverzációelemzési, és korpusznyelvészeti) irányzatainak alkalmazása különféle szerkezetek vizsgálatára.
- (b) A nyelvelsajátítás különböző aspektusainak a vizsgálata.
- (c) A német nyelv változatai és szociolingvisztikája.
- (d) A német mint idegen nyelv vizsgálata a legújabb módszerek alkalmazásával.
- (e) Kontrasztív német-magyar grammatikai vizsgálatok a morfológia és a szintaxis területén.
- (f) A figuratív nyelv vizsgálata nyelvi és multimodális kontextusban.

Romanisztika

A romanisztikai alprogram célja, hogy mind a szinkrón, mind a diakrón nyelvészetben jártos romanistákat képezzen. A képzés meg kívánja őrizni az újlatin nyelvészeti és filológiai kutatás hagyományos értékeit, ugyanakkor felhasználja a modern általános nyelvészet eredményeit és támaszkodik a mai nyelvelméletekre. A doktori témák fő sajátosságai az alábbiak:

- (a) Téma bármely újlatin nyelv vagy dialektus területéről választható.
- (b) A témák skálája a nyelvtörténetet, a régi és a mai nyelv fonológiáját, grammatikáját és szövegnyelvészetét, valamint a lexikológiát és a fordításelméletet foglalja magába, a közöttük lehetséges átfedésekkel együtt.
- (c) A doktori témák változatossága fontos szempont, ugyanakkor továbbra is súlyponti feladatnak tekintjük a nyelvtörténeti irány művelését, elsősorban a latin-újlatin átmenet, valamint a korai újlatin nyelvek vonatkozásában.
- (d) Az alprogram oktatói rendszeresen részt vesznek szövegnyelvészeti projekteknél, így a szövegnyelvészeti témák művelését a doktori képzésben is alapvetőnek tekintik.
- (e) A nyelvtörténet és a középkori irodalom filológiai problematikája között szoros a tudománytörténeti kapcsolódás. A Debreceni Egyetem Francia Tanszékén e kapcsolat

személyi feltételei is megvannak. Ezért ígéretes és részben már kipróbált tematika korai újlatin – elsősorban ófrancia és óprovanszál – irodalmi művek szövegnyelvészeti elemzése.

Számítógépes nyelvészet

A képzés célja a programozásban és az elméleti nyelvészetben egyaránt jártas, sokoldalúan bevethető számítógépes nyelvészek képzése. A lehetséges kutatási témák felölelik a nyelvelmélet és a nyelvtechnológia területeit, különös tekintettel az alábbiakra:

- (a) Kísérleti fonetika és laboratóriumi fonológia.
- (b) Korpusznyelvészet.
- (c) Lexikológia.
- (d) Automatikus szövegtartalom-elemzés.
- (e) Automatikus indexálás (kulcsszavak azonosítása)
- (f) Szövegek szabványos számítógépes feldolgozása.
- (g) Nyelvészet és mesterséges intelligencia.
- (h) Bűnügyi nyelvészet, szerzőazonosítás.
- (i) Számítógépes stilisztika.
- (j) A nyelvi produkció kognitív vonatkozásainak kísérletes vizsgálata.

III. A KÉPZÉS SZERKEZETE

Nappali tagozatos ösztöndíjas és önköltséges hallgatók számára

Félévenként 30 kredit megszerzése kötelező, de +/- 3 kredit megengedett.

1. Képzési és kutatási szakasz (1-4. félév):

- 1.1. Képzés
- 1.2. Kutatás
- 1.3. Oktatás

2. Kutatási és disszertációs szakasz (5-8. félév)

- 2.1. Kutatás
- 2.2. Oktatás

1. Képzési és kutatási szakasz (1-4. félév):

1.1. Képzés

A DE-DSZ minimum **18 tanulmányi (képzési) kredit** megszerzését írja elő, ahol – az előírások szerint – 1 kredit heti 1 óra kurzusnak felel meg. Képzési krediteket kizárólag ebben a szakaszban lehet szerezni.

A tanulmányi (képzési) kreditek összetétele:

1.1.1. Kötelező kurzusok teljesítése (3 kredit)

Kód	Tanegység	Oktató	Kreditérték	Félév:
BTP2NY01-K1	Bevezetés a logikába I.	Tóth Enikő	1	1.
BTP2NY02-K1	Bevezetés a logikába II.	Tóth Enikő	1	2.
DEAKIDI2	Általános kutatási ismeretek	Csernoch László	1	2.

1.1.2. Témavezetői kurzusok teljesítése (az 1-4. félévben kötelező felvétellel) (8 kredit)

Kódszám	Tantárgy	Kreditérték	Félév
BTP2NY10-K2	Témavezetői szeminárium	2	1-4.

1.1.3. Kötelezően választható kurzusok teljesítése (7 kredit)

Ezeket a kurzusokat az egyes alprogramok határozzák meg a saját hallgatóik számára.

A kurzusok nevéként a mindenkor komplex vizsga tárgyai szerepelnek 1-4. megjelöléssel, és egy-egy tudományterülethez tartozó kurzust több félévben is felvehet a hallgató.

Kódszám	Tantárgy	Kreditérték	Félév
BTP2NY11-K1	A nyelvtudomány története	1	1-4.
BTP2NY12-K1	Nyelvelmélet	1	1-4.
BTP2NY13-K1	Szintaxis	1	1-4.
BTP2NY14-K1	Szemantika	1	1-4.
BTP2NY15-K1	Pragmatika	1	1-4.
BTP2NY16-K1	Nyelvtörténet	1	1-4.
BTP2NY17-K1	Történeti-összehasonlító nyelvészet	1	1-4.
BTP2NY18-K1	Fonetika és fonológia	1	1-4.
BTP2NY19-K1	Morfológia	1	1-4.
BTP2NY20-K1	Dialektológia	1	1-4.

BTP2NY21-K1	Szociolingvisztika	1	1-4.
BTP2NY22-K1	Névtan	1	1-4.
BTP2NY23-K1	Tudományelmélet és nyelvfilozófia	1	1-4.
BTP2NY24-K1	Lexikológia és frazeológia	1	1-4.
BTP2NY25-K1	Szövegtan	1	1-4.
BTP2NY26-K1	Stilisztika és retorika	1	1-4.
BTP2NY27-K1	Pszicholingvisztika	1	1-4.
BTP2NY28-K1	Deszkriptív és normatív grammatikák	1	1-4.
BTP2NY29-K1	Empirikus nyelvészet	1	1-4.
BTP2NY30-K1	Nyelvelsajátítás	1	1-4.
BTP2NY31-K1	Számítógépes nyelvészet és lexikográfia	1	1-4.
BTP2NY32-K1	Diskurzuselmélet	1	1-4.
BTP2NY33-K1	Fordítástudomány	1	1-4.

1.2. Kutatás

1. A doktorandusz a képzés során előírt kreditmennyiség döntő részét **kutatósi kreditként** szerzi.
 2. A témabemutató (BTP2NYKUT11-K10), ill. a Disszertáció-egység (BTP2NYKUT31-K30) kivételével mindegyik tárgy max. 8 alkalommal (de félévente csak egyszer) vehető fel a képzés egésze során.
- A kutatósi tevékenységet a témavezető igazolja.
3. Kutatósi kredit – kizárólag a témavezetővel való egyeztetés alapján – a következőképpen szerezhető:

Kódszám	Tantárgy	Kreditérték	Ajánlott félév
BTP2NYKUT01-K10	Témabemutató	10	6.
BTP2NYKUT02-K10	Tudományos előadás (konferencia; Nyelvtudományok szekció tud. ea.-sorozat stb.)	10	1-8.
BTP2NYKUT03-K10	Szakirodalom olvasása	10	1-8.
BTP2NYKUT04-K10	Szakirodalmi referátum	10	1-8.
BTP2NYKUT05-K10	Kutatósi témával összefüggő adatbázis-építés	10	1-8.
BTP2NYKUT06-K10	Kutatósi témával összefüggő bibliográfia összeállítása	10	1-8.
BTP2NYKUT07-K10	Tanulmány	10	1-8.
BTP2NYKUT071-K10	Tanulmány	10	1-8.
BTP2NYKUT08-K10	Disszertáció-fejezet	10	1-8.
BTP2NYKUT09-K30	Disszertáció-egység	30	5-8.
BTP2NYKUT10-K5	Recenzió	5	1-8.
BTP2NYKUT11-K5	Szakmai tanulmányút referálása	5	1-8.
BTP2NYKUT12-K5	Tudományszervezési munka	5	1-8.
BTP2NYKUT13-K5	Szerkesztői tevékenység	5	1-8.

1.3. Oktatás

A doktorandusz által ellátott oktatási tevékenységért **oktatási kredit** adható. E tevékenységből a doktori képzés 8 féléve során összesen legfeljebb 40 kredit szerezhető (3 kredit = egy féléven át végzett, a feladat jellegétől függően heti 1-2 óra oktatási tevékenység.)

A *Nyelvtudományok szekció-ban félévenként max. 6 oktatási kredit szerezhető.*

A nappali tagozatos ösztöndíjas PhD-hallgatók a tanszékükön/intézetükben végezhetik didaktikai gyakorlatukat, az önköltségesek esetében pedig a saját munkahelyükön teljesített gyakorlat is elfogadható, így jár érte a kredit.

A gyakorlatot az egységvezető/témavezető igazolja.

Kódszám	Tantárgy	Kreditérték	Ajánlott félév
BTP2NYOKT1-K3	Oktatás	3	1-6.

BTP2NYOKT2-K6	Oktatás	6	1-6.
---------------	---------	---	------

2. Kutatási és disszertációs szakasz (5-8. félév)

E szakasz megkezdésének feltételeként **komplex vizsgát** kell teljesíteni.

2.1. Kutatás (lásd 1.2)

2.2. Oktatás (lásd 1.3)

Egyéni felkészülők számára

Kutatási és disszertációs szakasz (1-4. félév)

A komplex vizsga sikeres teljesítése esetén a tudományterületi doktori tanács elismeri a komplex vizsgára bocsátás feltételül meghatározott minimum krediteket:

BTP2NYKUT00-K120-E	Egyéni képzésben elismert kreditek	120 kredit
--------------------	------------------------------------	------------

A doktorandusz számára előírt **kutatási kreditkötelezettség** 120 kredit, melyet a hallgató előrehaladásától függően hamarabb is teljesíthet.

Kódszám	Tantárgy	Kreditérték	Ajánlott félév
BTP2NYKUT01-K10-E	Tudományos előadás (konferencia; Nyelvtudományok szekció tud. ea.-sorozat stb.)	10	1-4.
BTP2NYKUT02-K10-E	Tanulmány	10	1-4.
BTP2NYKUT03-K10-E	Disszertáció-fejezet	10	1-4.
BTP2NYKUT04-K30-E	Disszertáció-egység 1	30	1-4.
BTP2NYKUT05-K30-E	Disszertáció-egység 2	30	1-4.
BTP2NYKUT06-K30-E	Disszertáció-egység 3	30	1-4.
BTP2NYKUT07-K30-E	Disszertáció-egység 4	30	1-4.

Képzési terv tárgyleírások

1.1.

1.1.1. KÖTELEZŐ KURZUSOK

Tanulmányi tanegység neve: Bevezetés a logikába I. Kódja: BTP2NY01-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tanegység típusa: előadás; nyelve: magyar/angol	
A számonkérés módja: kollokvium	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás: A kurzus a modern logika alapfogalmait, módszereit tárgyalja a klasszikus állítás –és predikátumlogika keretén belül. A félév során a hallgatók megismerkednek a helyes következtetés fogalmával, valamint néhány módszerrel a következtetés helyességének ellenőrzésére. Tanulmányozzák a logikai szintaxis és szemantika alapfogalmait, a természetes nyelv és a logika kapcsolatát.	
Tantárgy felelőse: a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Bevezetés a logikába II. Kódja: BTP2NY02-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tanegység típusa: előadás; nyelve: magyar/angol	
A számonkérés módja: kollokvium	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás: A kurzus az intenzionális logika alapfogalmait, módszereit tárgyalja a klasszikus állítás- és predikátumlogika nyelvének modális operátorokkal való bővítésén keresztül. A félév során a hallgatók megismerkednek a lehetőség és szükségszerűség fogalmával, a lehetséges világok szemantikájával, a Montague féle típuselméleti rendszerrel és ezek természetes nyelvi alkalmazásaival.	
Tantárgy felelőse: a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Általános kutatási ismeretek Kódja: DEAKIDI2	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tanegység típusa: előadás; nyelve: magyar/angol	
A számonkérés módja: kollokvium	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás: A több oktató által tartott előadáskurzus olyan kutatási alapismeretekbe vezeti be a hallgatókat, amelyek minden diszciplína számára relevánsak. A kurzus során tárgyalt témák: tudományos integritás, a tudományos kutatás etikai vetületei (az ALLEA rendszer); a tudományos innováció eredményeinek érvényesítése; a tudásszerzés elméleti paraméterei; a tudományos együttműködés szabályai; a technológiai transzfer mibenléte; a tudományos tevékenység és teljesítmény mérhetősége és mérése; a forráskezelés szabályai, a források és fórumok megbízhatóságának kérdései; az alapkutatás és az alkalmazott kutatások viszonya.	
Tantárgy felelőse: a kurzust tartó oktatók	

1.1.2. TÉMAVEZETŐI KURZUSOK

Tanulmányi tanegység neve: Témavezetői szeminárium Kódja: BTP2NY10-K2	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelező (az 1–4. félévben kötelező jelleggel)	
A tanegység típusa : konzultáció; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A témavezetői szeminárium a doktori képzés fontos tanegysége, amennyiben ezek a konzultációs alkalmak biztosítanak formai keretet a doktori hallgató és a témavezető folyamatos közös munkájához. Ezen a szemináriumon folyik a konzultáció a kutatás állásáról és esetleges nehézségeiről, a disszertációírás során felmerülő szakmai és technikai kérdésekről, a publikációs lehetőségekről, a konferencia-részvétel és tanulmányutak lehetőségeiről, pályázatokról. Ezek az alkalmak kínálnak lehetőséget arra is, hogy a témavezető figyelemmel kísérje a szakmai irányítására bízott hallgató jóllétét.	
Tantárgy felelőse : alprogramvezető	

1.1.3. KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ KURZUSOK TELJESÍTÉSE

Tanulmányi tanegység neve: A nyelvtudomány története Kódja: BTP2NY11-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A kurzus célja, hogy a nyelvtudomány történetének alapvető irányzatai és eredményei megismerésén keresztül olyan ismereteket nyújtson, amelyek nélkülözhetetlenek a modern nyelvtudomány tárgyalásához. Külön hangsúlyt fektetünk arra, hogy bemutassuk azt az utat, ami a nyelvi formák deskriptív tárgyalásától elvezetett a magyarázat igényével létrehozott elméletekhez és a nyelvvel kapcsolatos állítások verifikálhatóságáig.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Nyelvelmélet Kódja: BTP2NY12-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : Ez a kurzus lényegi szándékában támaszkodik a Nyelvtudomány története c. kurzushoz annyiban, hogy bemutatja a nyelvről való gondolkodás elméleteinek a történeti alapú nyelvészettől egészen a kognitív tudomány nyelvészeti alapjaiig vezető motiváltságát. Hangsúlyozottan tárgyaljuk a generatív nyelvelmélet alapmodelljeit a kezdetektől a minimalista elméletig, és tárgyaljuk a nyelvelmélet és a kognitív tudományok közötti átjárhatóság egyes kérdéseit.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	
Tanulmányi tanegység neve: Szintaxis	Kreditértéke: 1

Kódja: BTP2NY13-K1	
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy a kortárs mondattani kutatások fontosabb elméleti és kutatómódszertani kérdéseivel foglalkozik, különös figyelmet szentelve a hallgatók kutatási profiljához való közvetlen kapcsolódásra. Áttekinti a szintaxis helyét és szerepét az egyes nyelvi modellek architektúrájában, és vizsgálja a szintaktikai kutatásokban használt adattípusok feldolgozásának a problematikáját.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Szemantika	Kreditértéke: 1
Kódja: BTP2NY14-K1	
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tantárgy célja, hogy elmélyültebb bevezetést nyújtson a doktorhallgatók számára a jelentésemélet alapvető fogalomkészletébe és a szemantika tárgykörét képező tipikus jelenségekbe és problémákba. A tárgy ennek megfelelően olyan témákat tárgyal, mint a jelentés fogalma és annak szemiotikai alapjai, a jelentés dimenziói és vetületei, a jelentésvizonyok, a jelentés reprezentációja, a szemantika rész- és határtudományai, a jelentésléírás és a szemantikai elemzés módszertani kérdései, valamint a legfontosabb jelentéseméletek (a formális megközelítések a kognitivisták modelljéig). A tantárgy súlypontjait és pontosabb tartalmát a hallgatók kutatási témájához és az általuk vizsgált nyelvekhez, jelenségekhez igazodva alakítjuk ki.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Pragmatika	Kreditértéke: 1
Kódja: BTP2NY15-K1	
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tantárgy célja, hogy elmélyültebb bevezetést nyújtson a doktorhallgatók számára a pragmatika alapvető fogalomkészletébe és a pragmatika tárgykörét képező jelenségekbe és problémákba. A tárgy ennek megfelelően olyan témákat tárgyal, mint a pragmatika határai, a kontextusban és az online kommunikációban megszülető jelentés és értelmezés fogalma, a pragmatikai jelenségek dimenziói és vetületei, az online jelentéssalkotás folyamata és a kontextuális jelentés reprezentációja, a pragmatika rész- és határtudományai, a pragmatikai leírás és elemzés módszertani kérdései, valamint a legfontosabb pragmatikaelméletek (az alpművektől egészen a kísérleti pragmatikáig). A tantárgy súlypontjait és pontosabb tartalmát a hallgatók kutatási témájához és az általuk vizsgált nyelvekhez, jelenségekhez igazodva alakítjuk ki.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Nyelvtörténet Kódja: BTP2NY16-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy a nyelvtörténet elméleti és módszertani kérdéseivel foglalkozik, attól függően magyar vagy általános tematikával, hogy a hallgatók disszertációtémája milyen jellegű. Általában – a hallgatói érdeklődéssel összhangban – magyar nyelvtörténi témakörök állnak a középpontban: a nyelvelméletek forrásértéke és feltárásának módszertani kérdései; az egyes nyelvi részrendszerek vizsgálata a magyar nyelvtörténet egyes korszakaiban (pl. hangtörténet, morfématörténet, etimológia stb.).	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Történeti-összehasonlító nyelvészet Kódja: BTP2NY17-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy a finnugor nyelvtudomány egyik legfontosabb területének elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozik. Áttekinti a nyelvrokonság általános kérdéseit, röviden bemutatja a szabályos hangmegfelelések rendszerét az indoeurópai (germán, újlatin, szláv) nyelvekben, majd részletesen foglalkozik a finnugor nyelvek hangmegfeleléseivel és a közös eredetű toldalékelemekkel, elsősorban a magyar nyelv szempontjából.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Fonetika és fonológia Kódja: BTP2NY18-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A kurzus alapvető célja, hogy bemutassa a nyelvleírás eme két, szorosan összefüggő, de mégis különböző szintjének az alapvető felépítését, valamint általános és nyelvspecifikus tulajdonságait. Mindezek alátámasztására szolgálnak a percepció és produkció kísérletek; az Optimalitás elmélet bemutatásával pedig a fonológiai elméleti gondolkodásba kínálunk betekintést.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Morfológia Kódja: BTP2NY19-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy a főbb kortárs morfológiai elméletekkel ismerteti meg a hallgatókat, elsősorban olyan nyelvekből származó adatokra fókuszálva, melyeket a hallgatók kutatnak vagy anyanyelvi szinten beszélnek. Tárgyalja a morfológia szerepét a nyelvelméleti modellekben, külön vizsgálva a morfológia és a szintaxis kapcsolatának kérdéskörét.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Dialektológia Kódja: BTP2NY20-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy egyfelől olyan elméleti dialektológiai kérdéseket jár körül, mint a nyelvjárások területi egységeinek meghatározása a különböző nyelvészeti leírásokban. Másfelől a tárgy célja gyakorlati készségek kialakítása is, így többek között a disszertáció témájának megfelelően adott nyelvjárási régió nyelvjárási jelenségeinek felismerése írott és hangzó szövegekben, a nyelvjárási anyaggyűjtés és szöveglejegyzés módszertanának elsajátítása.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Szociolingvisztika Kódja: BTP2NY21-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A szociolingvisztika az ember mint társas lény nyelvi viselkedését mutatja be, elsősorban elméleti nézőpontból. Központi kérdést képez a nyelv társas funkcióinak és ezek evolúciós magyarázatának tematikája, a nemprivát és a privat nyelvszemléletű nyelvészet (szemléleti–nyelvfilozófiai) különbségei. A kurzus tárgyalja, hogyan befolyásolják a társas és a társadalmi tényezők (pl. életkor, nem, etnikum, társadalmi osztály, földrajzi háttér) a nyelvhasználatot. Szó esik az identitás- és szerepjelzésről, a nyelv heterogenitásáról, a kettős beágyazottságról, a nyelvről mint dinamikus rendszerről, a nyelvi változás társadalmi mozgatórugóiról, a többnyelvűségről, a nyelvpolitika és nyelvtervezés kérdéseiről, valamint a nyelvhasználatra vonatkozó értékítéletek társas és társadalmi következményeiről.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Névtan Kódja: BTP2NY22-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy a személynév- és helynévrendszer leírásának elméleti és módszertani kérdéseit helyezi a középpontba. A leírási modellek és a történeti aspektus is megjelenik a témakörök között, illetve a magyar névrendszer mellett más nyelvek névrendszerei (vagyis az onomasztika mint tudományterület nemzetközi síkjá) is helyet kapnak a kurzus tematikájában.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Tudományelmélet és nyelvfilozófia Kódja: BTP2NY23-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy a tudományelmélet és a nyelvfilozófia klasszikus és modern kérdéseivel foglalkozik, a hallgatók kutatási témáinak változó tematikával és súlypontokkal. A nyelvfilozófia olyan klasszikus témáin kívül, mint a jelentés természete, a referencia és a megnevezés kérdésköre, nyelv és logikai viszonya (Frege, Russel, korai Wittgenstein), olyan modern témakörökkel foglalkozik a kurzus, mint a kontextusfüggőség, vagy az elme-nyelv kapcsolat, és a naturalizált jelentéselméletek. A tudományelmélet területén pedig a Bécsi Kör filozófiájától, a naturalizált tudományelméletig terjednek a tárgyalt témakörök, melyeket kiegészítenek a tudományos módszertanok olyan reflexív modelljei, mint a metanyelvészet.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Lexikológia és frazeológia Kódja: BTP2NY24-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tantárgy célja, hogy elmélyültebb bevezetést nyújtson a doktorhallgatók számára a lexikológia és a frazeológia alapvető fogalomkészletébe és a két terület tárgykörét képező tipikus jelenségekbe és problémákba. A tárgy ennek megfelelően olyan témákat tárgyal, mint a lexikon, a lexéma, illetve a frazéma fogalma, a lexikon bővülésének és változásának mechanizmusai, a lexikonegységek reprezentációja és azok modellezése (lexikográfiai alapismeretek), a szótár mind adatforrás, a lexikológiai leírás és elemzés módszertani kérdései, valamint a legfontosabb elméleti iskolák és megközelítések. A tantárgy súlypontjait és pontosabb tartalmát a hallgatók kutatási témájához és az általuk vizsgált nyelvekhez, jelenségekhez igazodva alakítjuk ki.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Szövegtan Kódja: BTP2NY25-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy a szöveg jelenségének komplex megközelítésével foglalkozik. Szövegrammatikai, szövegnyelvészeti és szövegtani irányzatok kritikai megközelítésével értékeli a szövegekkel foglalkozó tudományos elméleteket. A szövegek komplex vizsgálatához szempontokat, kategóriákat definiál, elemzőmodellt kínál, előtérbe helyezve a szemiotikai textológia elméletét és elemző apparátusát.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Stilisztika és retorika Kódja: BTP2NY26-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A tárgy a stíluskutatás elméleti és módszertani kérdéseivel foglalkozik, külön hangsúlyt fektetve a stílus empirikus kutatási lehetőségeire. Ennek keretében kitér a klasszikus retorikai stílusmegközelítésre, szembesítve azt a modern funkcionális szemléletű nyelvtudomány belátásaival. A kurzus fókuszában a funkcionális kognitív szemléletű stílusmegközelítés áll, de a doktori hallgatók érdeklődéséhez, illetve kutatási témájához is igazodva helyet kapnak a stílus szociolingvisztikai és interakciós megközelítései is.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Pszicholingvisztika Kódja: BTP2NY27-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A kurzus során a nyelv egy sajátos megközelítési módjával ismerkedhetnek meg a doktori hallgatók az alábbi kérdéskörök megtárgyalásával: a beszéd folyamatok neurális alapja (az agy és az agyműködés); a megismerő elme átfogó modelljei; a beszédprodukció folyamata; a beszédészlelés és a beszédmegértés folyamata és sajátosságai; a beszédprodukció és beszédfeldolgozás zavarai; a kétnyelvűség pszicholingvisztikája.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Deszkriptív és normatív grammatikák Kódja: BTP2NY28-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A kurzus célja, hogy bevezetést adjon a grammatikairás és a grammatikakutatás tipológiájába, kiindulva a két szélsőséges grammatikatípusból, a deskriptív és a normatív grammatika fogalmaiból. A kurzus a hallgatók nyelvészeti háttérismereteinek függvényében egyazon nyelvek grammatikáit hasonlítja össze és világítja meg a deskriptív és a normatív grammatikák eltérő alapállását, módszertanát, és fogalomkészletét. Kitér a normatív, azaz sztenderdizáló grammatikák jogosultságára, illetve a leíró grammatikák empirikus megalapozhatóságának kérdéskörére is, illetve megvilágítja a grammatikatipológia egyéb olyan fogalmait is, mint a kontrasztív vagy a történeti grammatika.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Empirikus nyelvészet Kódja: BTP2NY29-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A kortárs nyelvészeti kutatásokban egyre nagyobb szerepet kap az elméleti feltevések empirikus módszerekkel való igazolása, amihez elengedhetetlen a kísérletes úton nyert adatok értő elemzése. A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a kísérletek tervezésének alapjaival, illetve az empirikus kutatásokban adatelemzésre használt fontosabb statisztikai módszerekkel. A félév során a különféle statisztikai módszerek nyelvészeti adatokra, esettanulmányokra támaszkodva kerülnek bevezetésre.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Nyelvelsajátítás Kódja: BTP2NY30-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A kurzus a nyelvelsajátítás bevett módjától eltérő közelítésmódot helyez előtérbe: az anyanyelv-elsajátítás folyamatára támaszkodva a nyelvet mint a társas közegben kiépülő emergens rendszert értelmezi. Ehhez részletesen tárgyalja a nyelvelsajátítás feltételeit, menetét, zavarait, elméleteit, a nyelvi attitűd alakulását a nyelvi változatosságához.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Számítógépes nyelvészet és lexikográfia Kódja: BTP2NY31-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : Az utóbbi évtizedek számítógépes-informatikai fejlődése a nyelvészet egészen új területét nyitotta meg, ami egyben a gyakorlati alkalmazás új igényei felé mutató fejlődésnek is teret adott. A kurzus során külön hangsúlyt kapnak történelmi fejlődésének lépcsőfokai, a számítógépes lexikográfiától kezdve a gépi fordítás tisztán nyelvi alapú megközelítésén át egészen a nagy nyelvi modellek kínálta lehetőségeikig fordítástól az értelmezésig és a dialógus-rendszerekig.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Diskurzuselmélet Kódja: BTP2NY32-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A diskurzuselmélet tárgy átfogja a formális diskurzusreprezentációs szemantikát (Hans Kamp, DRT), de olyan más területeket is a hallgatói kutatási témák és igények tükrében, mint a diskurzusnyelvészet. A diskurzusnyelvészet alapvető témái közé sorolhatjuk például a pozicionálás nyelvi és multimodális eszközeinek azonosítási eljárásait, vagy az identitás nyelvi konstrukcióinak feltárását. A diskurzusnyelvészet klasszikus modelljeinek áttekintése és a modellek leíró potenciáljának megismerése, valamint a kvalitatív és kvantitatív módszerek elsajátítása a tárgy egyik legfőbb célkitűzése.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

Tanulmányi tanegység neve: Fordítástudomány Kódja: BTP2NY33-K1	Kreditértéke: 1
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tanegység típusa : előadás és szeminárium; nyelve : magyar/angol	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye : 1–4. félév (rendszeresen meghirdetett)	
Tantárgyleírás : A hallgatók által kutatott témák tükrében a tantárgy a fordítástudomány főbb elméleti megközelítéseivel foglalkozik, pl. a deskriptív fordítástudomány (descriptive translation studies), a skoposelmélet (scopos theory) vagy a kognitív fordításelméletek (cognitive translation studies). A hallgatók megismerhetik a fordítás társadalmi és kulturális beágyazottságát, valamint a fordítói döntések normáit és stratégiáit. A kurzus kitérhet különféle kutatási módszerekre, például a korpuszalapú vizsgálatokra, a protokollelemzésre vagy a kísérletes, pszicholingvisztikai megközelítésekre. Emellett a résztvevők megtanulhatják a fordítási folyamat modellezését és a fordítói kompetencia tudományos elemzését. A cél, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a fordítástudomány interdiszciplináris kutatási terepéről és módszertani eszköztáráról.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató	

1.2. KUTATÁSI KURZUSOK

Kutatási tanegység neve: Témabemutató Kódja: BTP2NYKUT01-K10	Kreditértéke: 10
A kutatási tanegység besorolása: kötelező	
A tanegység tantervi helye: 6. félév	
A kutatási egység leírása: A kutatási tanegység feladata az, hogy a doktori hallgató a 6. félév végén számot adjon kutatómunkájának előrehaladásáról, s arról, hogy milyen mértékben haladt előre a tervezett disszertáció koncepciójának kialakításával. A témabemutató során a hallgatónak röviden ismertetnie kell a tervezett mű alapfeltevéseit, korpuszát, elméleti kereteit, elemzési módszereit és célkitűzéseit. A témabemutatót az alprogram által összeállított szakmai bizottság értékeli. A Témabemutató protokollja a Képzési tervben található.	
Tantárgy felelőse: iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Tudományos előadás Kódja: BTP2NYKUT02-K10	Kreditértéke: 10
A kutatási tanegység besorolása: egyszer kötelező az 1-4. félév alatt, 7-szer szabadon választható	
A tanegység tantervi helye: 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása: A hallgatónak a doktori képzés során legalább egyszer, de lehetőleg többször részt kell vennie és előadást kell tartania rangos hazai és/vagy nemzetközi konferencián, tudományos előadás-sorozaton. A konferencia-részvétel nemcsak az előadás megtartása miatt fontos, hanem a doktori hallgatók tudományos szocializációjában is kiemelt szerepet játszik, hiszen a konferenciaszereplések módot nyújtanak kapcsolatépítésre, együttműködések, közös tudományos rendezvények és kutatási projektek növelnek ki belőlük. Szekciónk minden rendelkezésére álló erkölcsi és anyagi eszközzel támogatja a doktori hallgatókat abban, hogy rangos konferenciákon adjanak elő.	
Tantárgy felelőse: iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Szakirodalom olvasása Kódja: BTP2NYKUT03-K10	Kreditértéke: 10
A kutatási tanegység besorolása: szabadon választható	
A tanegység tantervi helye: 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása: A kutatási tanegység arra szolgál, hogy a doktori hallgató – különösen kutatómunkájának kezdeti fázisaiban – a témavezető által célirányosan kijelölt „csomagok” formájában olvassa a szükséges szakirodalomnak a témavezető által fontosnak ítélt darabjait, és hogy ezekről a kritikai és elméleti szövegekről elmélyült módon adjon számot témavezetőjének. A kutatási tanegység a hallgatónak azt a nagyon fontos készségét is fejleszti, amellyel képes azonosítani és kiszűrni a kutatása számára különösen fontos fogalmakat és gondolatokat.	
Tantárgy felelőse: iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Szakirodalmi referátum Kódja: BTP2NYKUT04-K10	Kreditértéke: 10
A kutatási tanegység besorolása : szabadon választható	
A tanegység tantervi helye : 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása : A kutatási tanegység arra szolgál, hogy a doktori hallgató – különösen kutatómunkájának kezdeti fázisaiban – a témavezető által célirányosan kijelölt „csomagok” formájában olvassa a szükséges szakirodalomnak a témavezető által fontosnak ítélt darabjait, és hogy ezekről a kritikai és elméleti szövegekről elmélyült módon adjon számot témavezetőjének. A kutatási tanegység a hallgatónak azt a nagyon fontos készségét is fejleszti, amellyel képes azonosítani és kiszűrni a kutatása számára különösen fontos fogalmakat és gondolatokat.	
Tantárgy felelőse : iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Kutatási témával összefüggő adatbázis-építés Kódja: BTP2NYKUT05-K10	Kreditértéke: 10
A kutatási tanegység besorolása : szabadon választható	
A tanegység tantervi helye : 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása : A kutatási tanegység arra szolgál, hogy a nyelvi adatok összeállításának és kezelésének gyakorlati ismereteit a hallgató elmélyítse, s a munkáját segítő adatbázis-kezelő rendszereket megismerje, alkalmazásukat elsajátítsa.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató/témavezető	

Kutatási tanegység neve: Kutatási témával összefüggő bibliográfia összeállítása Kódja: BTP2NYKUT06-K10	Kreditértéke: 10
A kutatási tanegység besorolása : szabadon választható	
A tanegység tantervi helye : 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása : A kutatási tanegység arra szolgál, hogy a doktori hallgató a disszertáció témájának szakirodalmát lehető legtágabban feltárja, és annak (hazai és nemzetközi tételekből álló) bibliográfiáját egybeállítsa.	
Tantárgy felelőse : a kurzust tartó oktató/témavezető	

Kutatási tanegység neve: Tanulmány Kódja: BTP2NYKUT07-K10, BTP2NYKUT071-K10	Kreditértéke: 10
A kutatási tanegység besorolása : egyszer kötelező, egyszer kötelezőnek választható, 6-szor szabadon választható (további megszorításokról lásd a Képzési tervet)	
A tanegység tantervi helye : 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása : A kutatási tanegység azért létezik, hogy a doktori hallgatók a disszertáción való munkálkodás mellett – a tudományos pályára készülve – többféle műfajú, rövidebb publikációk létrehozásában is készségekre és tapasztalatokra tegyenek szert – természetesen úgy, hogy a tanulmányírás tanulságai visszaforgatódnak a doktori értekezés megírásába is.	

A kutatási tanegység abban segíti a doktori hallgatókat, hogy minél hamarabb megismerkedjenek a tudományos pályára való felkészülés egyik legfontosabb részével: a hazai és nemzetközi tudományos életbe való bekapcsolódás nehézségeivel. A kutatási egység épp ezért nemcsak magát a publikált szöveget értékeli kreditekkel, hanem azt a folyamatot is, amelynek során a hallgató azonosítja a számára megfelelő publikációs fórumot, majd az e fórum képviselőivel – a tudományos közösség szereplőivel – folytatott párbeszéd során létrehozza a végleges produktumot.

Tantárgy felelőse: iskolavezető/szekcióvezető

Kutatási tanegység neve: Disszertációfejezet Kódja: BTP2NYKUT08-K10	Kreditértéke: 10
A kutatási tanegység besorolása: a 6. félévben és még egy alkalommal kötelező, 4-szer szabadon választható.	
A tanegység tantervi helye: 1–8. félév	
A kutatási egység leírása: A kutatási tanegység célja, hogy olyan szervezett keretben biztosítson a disszertációírás számára, amely biztosítja a folyamatos és egyenletes tempójú munkát. A tanegység teljesítése során a doktori hallgató folyamatosan konzultál a témavezetővel, aki irányítja a munkafolyamatot; a fejezetírás során mindvégig szükséges ésszerűen tartani a tervezett disszertáció szerkezetét és koncepcióját.	
Tantárgy felelőse: iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Disszertációegység Kódja: BTP2NYKUT09-K10	Kreditértéke: 30
A kutatási tanegység besorolása: egy alkalommal kötelező, 3-szor szabadon választható.	
A tanegység tantervi helye: 5–8. félév	
A kutatási egység leírása: A kutatási tanegység célja, hogy olyan szervezett keretben biztosítson a disszertációírás számára, amely biztosítja a folyamatos és egyenletes tempójú munkát. A tanegység teljesítése során a doktori hallgató folyamatosan konzultál a témavezetővel, aki irányítja a munkafolyamatot; az adott disszertációegység szervesen illeszkedik a tervezett disszertáció egészének szerkezetéhez és koncepciójához.	
Tantárgy felelőse: iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Recenzió Kódja: BTP2NYKUT10-K5	Kreditértéke: 5
A kutatási tanegység besorolása: szabadon választható	
A tanegység tantervi helye: 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása: A kutatási tanegység azt a célt szolgálja, hogy a doktori hallgatók elsajátítsák a rövidebb terjedelmű, a tudományos diskurzusba frissen belépő szövegekre reagáló szövegek létrehozásához szükséges készségeket. A tanegység a recenzió elkészítését és publikációra történő benyújtását is jelenti.	
Tantárgy felelőse: iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Szakmai tanulmányút referálása Kódja: BTP2NYKUT11-K5	Kreditértéke: 5
A kutatási tanegység besorolása : szabadon választható	
A tanegység tantervi helye : 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása : A doktori iskola és a szekció támogatja a doktori hallgatók részvételét hazai és nemzetközi konferenciákon, szakmai tanulmányutakon. Ezekről írásos szakmai beszámoló készül, amit a témavezető is ellenjegyez.	
Tantárgy felelőse : iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Tudományszervezési munka Kódja: BTP2NYKUT12-K5	Kreditértéke: 5
A kutatási tanegység besorolása : szabadon választható	
A tanegység tantervi helye : 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása : A kutatási tanegység teljesítése révén a hallgatók a tudományos közösség és közélet olyan aspektusaival ismerkednek meg, amelyek, noha kívül esnek a tudományos szövegek termelésén, elengedhetetlenek egy sikeres tudományos pálya megtervezésében és befutásában. A tanegységen belül kreditek adhatók például konferenciaszervezésért, tudományos könyvek vagy tematikus folyóiratszámok, tematikus blokkok szerkesztéséért, könyvek és tanulmányok szakmai és/vagy nyelvi lektorálásáért és más hasonló tevékenységekért. A tevékenységeket minden esetben egyeztetni szükséges a témavezetővel.	
Tantárgy felelőse : iskolavezető/szekcióvezető	

Kutatási tanegység neve: Szerkesztői tevékenység Kódja: BTP2NYKUT13-K5	Kreditértéke: 5
A kutatási tanegység besorolása : szabadon választható	
A tanegység tantervi helye : 1–8. félévben rendszeresen meghirdetett	
A kutatási egység leírása : A kutatási tanegység teljesítése révén a hallgatók a tudományos közösség és közélet olyan aspektusaival ismerkednek meg, amelyek, noha kívül esnek a tudományos szövegek termelésén, fontosak egy sikeres tudományos pálya megtervezésében és befutásában. A tanegységen belül kreditek adhatók tudományos könyvek vagy tematikus folyóiratszámok, tematikus blokkok szerkesztéséért. A tevékenységeket minden esetben egyeztetni szükséges a témavezetővel.	
Tantárgy felelőse : iskolavezető/szekcióvezető	

1.3. OKTATÁSI KREDITEK

Tanegység neve: Oktatás Kódja: BTP2NYOKT1-K3	Kreditértéke: 3
A kutatási tanegység besorolása : szabadon választható	
A tanegység tantervi helye : 1–6. félévben ajánlott	
A kutatási egység leírása : Az oktatási egység teljesítéséhez a doktoranduszoknak legalább két dupla órányi egyetemi szintű (BA vagy MA) kurzust kell tartaniuk. A modul teljesítése során a hallgatókat nemcsak a témavezetőjük, hanem az általuk tanított kurzus oktatója is segíti.	
Tantárgy felelőse : iskolavezető/szekcióvezető	

Tanegység neve: Oktatás Kódja: BTP2NYOKT2-K3	Kreditértéke: 6
A kutatási tanegység besorolása : szabadon választható	
A tanegység tantervi helye : 1–6. félévben ajánlott	
A kutatási egység leírása : Az oktatási egység teljesítéséhez a doktoranduszoknak legalább két dupla órányi egyetemi szintű (BA vagy MA) kurzust kell tartaniuk. A modul teljesítése során a hallgatókat nemcsak a témavezetőjük, hanem az általuk tanított kurzus oktatója is segíti.	
Tantárgy felelőse : iskolavezető/szekcióvezető	

Külföldi hallgatók számára

PROGRAMME STRUCTURE

PhD students should obtain 30 credits per semester (+/- 3 credits).

1. Training and research stage (semesters 1-4):

- 1.1. Training
- 1.2. Research
- 1.3. Teaching

2. Research and dissertation stage (semesters 5-8)

- 2.1. Research
- 2.2. Teaching

1. Training and research stage (1st-4th semesters):

1.1. Training

The regulations of the Doctoral School of the University of Debrecen (Doctoral Regulations) requires a minimum of **18 academic (course) credits** to be earned, whereby – as stipulated in the regulations – 1 credit corresponds to a course of 1 hour per week. Academic credits can be earned only during this stage of the doctoral training.

List of the academic (course) credits:

1.1.1. Required courses (3 credits)

<i>Code</i>	<i>Course</i>	<i>Teacher</i>	<i>Credit</i>	<i>Semester</i>
BTP2NY01-AN-K1	Introduction to Logic I.	Enikő Tóth	1	1.
BTP2NY02-AN-K1	Introduction to Logic II.	Enikő Tóth	1	2.
DEAKIDI_EN	General Research Methods	László Csernoch	1	2.

1.1.2. Tutorial courses (to be completed in the 1st-4th semesters) (8 credits)

<i>Code</i>	<i>Course</i>	<i>Credit</i>	<i>Semester</i>
BTP2NY10-AN-K2	Tutorial Seminar	2	1-4.

1.1.3. Elective course units (7 credits)

These courses are specified by the given subprogramme and offered to its students.

The course names below, shown as running through 1st-4th semesters, correspond to the subject areas of the complex exam. Courses related to a given subject area may be taken by the student in more than one semester.

<i>Code</i>	<i>Subject area</i>	<i>Credit</i>	<i>Semester</i>
BTP2NY11-AN-K1	The History of Linguistics	1	1-4.
BTP2NY12-AN-K1	The Theory of Language	1	1-4.
BTP2NY13-AN-K1	Syntax	1	1-4.
BTP2NY14-AN-K1	Semantics	1	1-4.
BTP2NY15-AN-K1	Pragmatics	1	1-4.
BTP2NY16-AN-K1	Historical Linguistics	1	1-4.
BTP2NY17-AN-K1	Historical-comparative linguistics	1	1-4.
BTP2NY18-AN-K1	Phonetics and phonology	1	1-4.
BTP2NY19-AN-K1	Morphology	1	1-4.
BTP2NY20-AN-K1	Dialectology	1	1-4.
BTP2NY21-AN-K1	Sociolinguistics	1	1-4.

BTP2NY22-AN-K1	Onomastics	1	1-4.
BTP2NY23-AN-K1	The Theory of Science and The Philosophy of Linguistics	1	1-4.
BTP2NY24-AN-K1	Lexicology and phraseology	1	1-4.
BTP2NY25-AN-K1	Text linguistics	1	1-4.
BTP2NY26-AN-K1	Stylistics and rhetoric	1	1-4.
BTP2NY27-AN-K1	Psycholinguistics	1	1-4.
BTP2NY28-AN-K1	Descriptive and normative grammars	1	1-4.
BTP2NY29-AN-K1	Empirical linguistics	1	1-4.
BTP2NY30-AN-K1	Language acquisition	1	1-4.
BTP2NY31-AN-K1	Computational linguistics and lexicography	1	1-4.
BTP2NY32-AN-K1	Discourse analysis	1	1-4.
BTP2NY33-AN-K1	The Theory of Translation	1	1-4.

1.2. Research

1. PhD students obtain most of their credits during the training as **research credit**.
2. Apart from the Theme Presentation (BTP2NYKUT01-AN-K10) and Thesis project (BTP2NYKUT09-AN-K30), each subject may be completed at most 8 times (maximum 1 per semester) throughout the training. The research activity should be verified by the supervisor.
3. Research credits – after consultation with the supervisor – may obtained with the following:

<i>Code</i>	<i>Subject</i>	<i>Credit number</i>	<i>Recommended semester</i>
BTP2NYKUT01-AN-K10	Dissertation Proposal Talk	10	6.
BTP2NYKUT02-AN-K10	Scientific Lecture	10	1-8.
BTP2NYKUT03-AN-K10	Reading the Literature	10	1-8.
BTP2NYKUT04-AN-K10	Literature Review	10	1-8.
BTP2NYKUT05-AN-K10	Research Database Development	10	1-8.
BTP2NYKUT06-AN-K10	Dissertation Bibliography Development	10	1-8.
BTP2NYKUT07-AN-K10	Publication	10	1-8.
BTP2NYKUT071-AN-K10	Publication	10	1-8.
BTP2NYKUT08-AN-K10	Dissertation chapter	10	1-8.
BTP2NYKUT09-AN-K30	Dissertation project	30	5-8.
BTP2NYKUT10-AN-K5	Book review	5	1-8.
BTP2NYKUT11-AN-K5	Report on Research Mobility	5	1-8.
BTP2NYKUT12-AN-K5	Professional Service	5	1-8.
BTP2NYKUT13-AN-K5	Editorial Work	5	1-8.

1.3. Teaching

Teaching by the PhD student may be awarded with a maximum of 40 **teaching credits** throughout the 8 semesters of the doctoral training (3 credits = 1-2 course hours per week throughout a semester). In one semester, the student may not obtain more than 6 teaching credits. The credits are verified by the supervisor/ the head of the relevant department or institute.

<i>Code</i>	<i>Subject</i>	<i>Credit number</i>	<i>Recommended semester</i>
BTP2NYOKT1-AN-K3	Teaching Credits	3	1-6.
BTP2NYOKT2-AN-K6	Teaching Credits	6	1-6.

2. Research and dissertation stage (semesters 5-8)

To begin this stage, a *complex examination* must be passed.

2.1. Research (see 1.2)

2.2. Teaching (see 1.3)

Course Descriptions

1.1.1. REQUIRED COURSES

Module name: Introduction to Logic I. Code: BTP2NY01-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory	
Class format: lecture	
Language: English	
Mode of evaluation: examination	
Place in the curriculum: semester 1 (regularly offered)	
Description of the study module: The course discusses the basic concepts and methods of modern logic within the framework of classical propositional and predicate logic. Students become familiar with the notion of valid inference and several methods for checking the validity of inferences. Central topics include fundamental concepts of logical syntax and semantics, as well as the relationship between natural language and logic.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Introduction to Logic II. Code: BTP2NY02-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory	
Class format: lecture	
Language: English	
Mode of evaluation: examination	
Place in the curriculum: semester 2 (regularly offered)	
Description of the study module: The course covers the basic concepts and methods of intensional logic by extending the language of classical propositional and predicate logic with modal operators. Class discussions focus on the notions of possibility and necessity, possible world semantics, Montague's type-theoretic framework, and the applications of these to various natural language phenomena.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: General research methods Code: DEAKIDI2-EN	Credit value: 1
Category: compulsory	
Class format: lecture	
Language: English	
Mode of evaluation: examination	
Place in the curriculum: semester 2 (regularly offered)	
Description of the study module: This team-taught lecture course introduces doctoral students to aspects of academic conduct and research that are relevant across the widest range of disciplines. Topics covered during the semester include: ethical aspects of research and academic integrity (the ALLEA code); innovation management, aspects of managing intellectual property; research collaboration and technology transfer; the measurability and measuring of academic activity and performance; publication venues and how to evaluate them; gauging aspects of academic publications; visibility and networking; basic research and applied research.	
Module coordinator: course instructors	

1.1.2. TUTORIAL COURSES

Module name: Tutorial seminar Code: BTP2NY10-AN-K2	Credit value: 1
Category: compulsory	
Class format: individual consultation	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: Key modules of the doctoral training programme, tutorial seminars provide a framework for the extended and continuous work of the doctoral student and their supervisor. It is during these tutorials that consultations about the progress and difficulties of the student's research work, the academic and technical difficulties arising in the course of the writing of the dissertation, as well as publication opportunities and venues, possibilities of conference participation, study trips or research grants. It is also these tutorials that offer the supervisor the chance to monitor the general well-being of the student in their professional care.	
Module coordinator: subprogramme director	

1.1.3. ELECTIVE COURSE UNITS

Module name: The History of Linguistics Code: BTP2NY11-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The course aims to provide the essentials regarding the discussion of modern linguistics through an introduction to the fundamental trends and	

achievements of the history of linguistics. We place particular emphasis on presenting the path that led from the descriptive discussion of linguistic forms to theories created with the need for explanation and to the verifiability of statements related to language.

Module coordinator: course instructor

Module name: The Theory of Language Code: BTP2NY12-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: This course is based on the History of linguistics course in that it presents the motivations behind theories of thinking about language, from historically based linguistics to the linguistic foundations of cognitive science. We will focus on the basic models of generative theory of language from its beginnings to minimalist theory and discuss some issues of interoperability between language theory and cognitive science.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Syntax Code: BTP2NY13-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: This course approaches current syntactic research from the perspective of issues pertaining to theory building and research methodology, paying special attention to incorporate specific areas from the research profile of the students. It gives an overview of the place and the role of syntax in the architecture of a selected set of linguistic models, and it investigates the problems that surround data collection and evaluation in syntactic research.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Semantics Code: BTP2NY14-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The aim of the course is to provide doctoral students with an in-depth introduction to the basic concepts of meaning theory and to typical phenomena and problems in the field of semantics. Accordingly, the course covers topics such as the concept of meaning and its semiotic foundations, the dimensions and levels of meaning, semantic relations, the	

representation of meaning, the subfields and related fields of semantics, methodological issues in semantic description and analysis, and the most important theories of meaning (from formal approaches to cognitive models). The focus and specific content of the course will be tailored to the students' research topics and the languages and phenomena they are studying.
Module coordinator: course instructor

Module name: Pragmatics Code: BTP2NY15-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The aim of the course is to provide doctoral students with an in-depth introduction to the basic concepts of pragmatics and to typical phenomena and problems in the field of pragmatics. Accordingly, the course covers topics such as the boundaries of pragmatics, the concept of meaning and interpretation in context and online communication, the dimensions and aspects of pragmatic phenomena, the process of online meaning construction and the representation of contextual meaning, the sub-disciplines and related disciplines of pragmatics, methodological issues in pragmatic description and analysis, and the most important theories of pragmatics (from the classics to experimental pragmatics). The focus and specific content of the course will be tailored to the students' research topics and the languages and phenomena they are studying.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Historical Linguistics Code: BTP2NY16-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The course deals with theoretical and methodological issues in historical linguistics, focusing either on Hungarian or general linguistic topics, depending on the doctoral students' dissertation topics. In general, and in accordance with doctoral students' academic interests, Hungarian historical linguistics forms the core of the course. Topics include the source value of early Hungarian language records and the methodological issues involved in their analysis, as well as the examination of individual linguistic subsystems across different periods of Hungarian language history (for instance, phonological change, morphological development, etymology, etc.).	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Historical-comparative linguistics Code: BTP2NY17-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	

Mode of evaluation: seminar grade
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)
Description of the study module: The course addresses the theoretical and practical issues of one of the most important areas of Finno-Ugric linguistics. It provides an overview of general questions related to language relatedness, offers a brief introduction to the system of regular sound correspondences in Indo-European languages (Germanic, Romance, Slavic), and then examines in detail the sound correspondences and common derivational elements of Finno-Ugric languages, with particular emphasis on Hungarian.
Module coordinator: course instructor

Module name: Phonetics and Phonology Code: BTP2NY18-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The main goal of the course is to present the basic structure as well as general and language-specific properties of these two closely related, yet distinct, levels of language description. All of this is supported by perceptual and production experiments; and, by introducing Optimality Theory, we offer insight into theoretical thinking about phonology.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Morphology Code: BTP2NY19-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: This course aims at familiarizing students with major contemporary theories of morphology, focusing on data from languages that students either research on or are native speakers of. It discusses the role of morphology in selected theories of language, and it investigates the core issue of how syntax and morphology are related in these models.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Dialectology Code: BTP2NY20-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	

Mode of evaluation: seminar grade
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)
Description of the study module: The course explores, on the one hand, theoretical issues in dialectology, for example, the definition of dialectal units in various linguistic descriptions. On the other hand, it also aims to develop practical skills, including, depending on the topic of the doctoral students' dissertations, the recognition of dialectal features from a particular dialect region in written and spoken texts. The course also introduces students to methods for collecting dialectal data and transcribing dialectal material.
Module coordinator: course instructor

Module name: Sociolinguistics Code: BTP2NY21-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: Sociolinguistics examines the linguistic behaviour of humans as social beings, primarily from a theoretical perspective. Central topics include the social functions of language and their evolutionary explanations, as well as the conceptual and language-philosophical differences between non-private and private approaches to linguistics. The course discusses how social and societal factors (e.g., age, gender, ethnicity, social class, geographical background) influence language use. It also addresses issues of identity and role signalling, linguistic heterogeneity, double embedding, language as a dynamic system, the social factors influencing language change, multilingualism, questions of language policy and planning, and the social and societal implications of value judgements about language use.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Onomastics Code: BTP2NY22-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The course focuses on the theoretical and methodological issues involved in describing personal name and place name systems. It covers descriptive models as well as historical aspects, and alongside the Hungarian naming system it also addresses name systems in other languages, thereby introducing international dimensions of onomastics.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Theory of Science and Philosophy of Language Code: BTP2NY23-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	

Class format: lecture and seminar
Language: English
Mode of evaluation: seminar grade
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)
Description of the study module: The course addresses both classical and modern issues in the philosophy of science and the philosophy of language, with themes and emphases adapted to the students' research topics. In addition to classical topics in the philosophy of language, such as the nature of meaning, questions of reference and naming, and the relationship between language and logic (Frege, Russell, the early Wittgenstein), the course also covers modern areas of the philosophy of language, including context-dependency, the mind/language interaction, and naturalized theories of meaning. In the domain of the Philosophy of Science, the topics range from the philosophy of the Vienna Circle to naturalized philosophy of science, complemented by reflexive models of scientific methodology.
Module coordinator: course instructor

Module name: Lexicology and Phraseology Code: BTP2NY24-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The aim of the course is to provide doctoral students with an in-depth introduction to the basic concepts of lexicology and phraseology, as well as to typical phenomena and problems in these two fields. Accordingly, the course covers topics such as the concepts of lexicon, lexeme, and phraseology; the mechanisms of lexical expansion and change; the representation and modeling of lexical units (basic lexicography); the dictionary as a data source; methodological issues of lexicological description and analysis, as well as the most important theoretical schools and approaches. The focus and specific content of the course will be tailored to the students' research topics and the languages and phenomena they are studying.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Text linguistics Code: BTP2NY25-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The course approaches the phenomenon of text through a complex, multifaceted perspective. By critically examining trends in text grammar, text linguistics, and text theory, it evaluates various approaches to the study of texts. It defines criteria and categories for the complex analysis of texts and offers an analytical model, with special emphasis on the theoretical foundations and analytical tools of semiotic textology.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Stylistics and Rhetoric Code: BTP2NY26-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The course deals with theoretical and methodological issues of style research, with a special emphasis on empirical research possibilities in this area. Within this framework, it addresses the classical rhetorical approach to style, juxtaposing it with the insights from modern functional linguistics. The course focuses on the functional cognitive approach to style, but also covers sociolinguistic, and interactional approaches to style, depending on the interests and research topics of the students.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Psycholinguistics Code: BTP2NY27-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: During the course, doctoral students become familiar with a specific approach to the study of language through the discussion of the following topics: the neural basis of speech processes (brain and brain functioning); the mind as a cognitive system; speech production; speech perception and speech comprehension; disorders of speech production and speech processing; and the psycholinguistics of bilingualism.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Descriptive and normative grammars Code: BTP2NY28-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The aim of the course is to provide an introduction to the typology of grammar writing and grammatical research, starting from the two extreme types of grammars: the descriptive and the normative. Depending on the students' linguistic background, the course compares grammars of the same languages and highlights the differing foundations,	

methodologies, and conceptual frameworks of descriptive and normative grammars. It also addresses the legitimacy of normative, that is, standardizing grammars, as well as the issue of the empirical grounding of descriptive grammars, and further elucidates other concepts of grammatical typology such as contrastive and historical grammars.

Module coordinator: course instructor

Module name: Empirical Linguistics Code: BTP2NY29-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: Empirical methods play an increasingly important role in contemporary linguistic theory when testing theoretical assumptions, which in turn require the analysis of experimentally obtained data. The aim of the course is to introduce students to the fundamentals of experimental design and basic statistical methods used in data analysis in empirical linguistic research. Throughout the semester, various statistical techniques are introduced through linguistic data sets and case studies.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Language acquisition Code: BTP2NY30-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The course foregrounds an approach to language that differs from conventional descriptive methods: drawing on the process of first language acquisition, it interprets language as an emergent system developing within a social environment. More specifically, it examines the conditions, course, disorders, and theories of language acquisition, as well as the development of linguistic attitudes in relation to linguistic diversity.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Computational linguistics and lexicography Code: BTP2NY31-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	

Description of the study module: The development of computer science in recent decades has opened up a whole new field of linguistics, which has also given room for development towards new demands of practical application. The course will focus on the stages of its historical development, from computer lexicography to the purely linguistic approach of machine translation to the possibilities offered by large language models, from translation to interpretation and dialogue systems.

Module coordinator: course instructor

Module name: Discourse Theory Code: BTP2NY32-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: The course in discourse theory, reflecting students' research topics and needs, encompasses formal Discourse Representation Semantics as well as key areas of discourse linguistics, such as methods for identifying linguistic and multimodal means of positioning and the linguistic construction of identity. Reviewing the classical models of discourse linguistics and exploring their descriptive potential, along with mastering qualitative and quantitative research methods, constitutes one of the primary objectives of the course.	
Module coordinator: course instructor	

Module name: Translation Studies Code: BTP2NY33-AN-K1	Credit value: 1
Category: compulsory – optional	
Class format: lecture and seminar	
Language: English	
Mode of evaluation: seminar grade	
Place in the curriculum: semester 1–4 (regularly offered)	
Description of the study module: In light of research topics of the students, the course addresses the major theoretical approaches in Translation Studies, such as Descriptive Translation Studies, Skopos Theory, and Cognitive Translation Studies. Students become familiar with the social, cultural, and cognitive embeddedness of translation, as well as the norms and strategies guiding translators' decisions. The course may cover various research methods, including corpus-based analyses, protocol analysis, and experimental or psycholinguistic approaches. In addition, participants learn about modelling the translation process and the scientific analysis of translational competence. The aim is for students to gain a comprehensive understanding of the interdisciplinary research landscape and methodological toolkit of Translation Studies.	
Module coordinator: course instructor	

1.2. RESEARCH CREDITS

Name of research unit: Dissertation Proposal Talk Code: BTP2NYKUT01-AN-K10	Credit value: 10
Category: compulsory	
Place in the curriculum: semester 6.	
Description of the research unit: The purpose of this research module is to report on the progress of doctoral students' research and on the extent to which they have advanced in developing the concept of their planned dissertation, at the end of the sixth semester. During the dissertation proposal presentation, students must briefly outline the fundamental assumptions, the corpus, the theoretical framework, the analytical methods, and the objectives of their planned work. The presentation is evaluated by a professional committee appointed by the student's subprogramme. The protocol for the dissertation proposal talk can be found in the Programme Schedule.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Scientific Lecture Code: BTP2NYKUT02-AN-K10	Credit value: 10
Category: required at least on one occasion; may be taken on seven additional occasions	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: Doctoral students are expected to participate and deliver a paper at a prestigious domestic or international conference at least once in the course of their doctoral training. Conference participation is important not only because of the delivery of the paper, but also because such events play a key role in the academic socialisation of our students: offering opportunities for networking, they may be the places where the seeds of collaborative projects and academic events are sown. The SLCS does its best within its means to offer its moral and financial support to students wishing to attend prestigious conferences.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Reading the Literature Code: BTP2NYKUT03-AN-K10	Credit value: 10
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: This research unit is designed to assist the doctoral student, especially during the initial stages of their research, in tackling the daunting mass of secondary literature by offering them “bundles” of relevant texts, carefully sifted by their supervisor. In preparing their review of relevant critical and theoretical texts, students are expected to demonstrate their ability to read and interpret such texts in nuanced ways. The research unit serves to develop yet another important research skill: the one that enables the student to identify and select ideas and arguments that are relevant to their research.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Literature Review Code: BTP2NYKUT04-AN-K10	Credit value: 10
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: This research unit is designed to assist the doctoral student, especially during the initial stages of their research, in tackling the daunting mass of secondary literature by offering them “bundles” of relevant texts, carefully sifted by their supervisor. In preparing their review of relevant critical and theoretical texts, students are expected to demonstrate their ability to read and interpret such texts in nuanced ways. The research unit serves to develop yet another important research skill: the one that enables the student to identify and select ideas and arguments that are relevant to their research.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Research Database Development Code: BTP2NYKUT05-AN-K10	Credit value: 10
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: The aim of this research module is to help doctoral students deepen their practical knowledge of compiling and managing linguistic data, and to familiarise them with database management systems and their applications that might support their work.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Dissertation Bibliography Development Code: BTP2NYKUT06-AN-K10	Credit value: 10
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: The research module ensures that students explore the literature related to their dissertation topic in a comprehensive fashion. Students compile a bibliography consisting of both national and international sources.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Publication Code: BTP2NYKUT07-AN-K10, BTP2NYKUT071-AN-K10	Credit value: 10
Category: compulsory on one occasion; required-optional on another occasion; may be taken 6 additional times (for further specifications concerning this unit, see the Curriculum)	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: This research unit has been introduced to enable our doctoral students to acquire skills and research experience outside their work on the proposed dissertation. These skills, crucial for anyone preparing for an academic career, include those acquired by writing shorter academic papers – all this, of course with a view to retrieving these experiences for the writing of the dissertation. This research unit has been designed to help students familiarise themselves with one of the key aspects of preparing for an academic career: the difficulties of entering domestic and international academic discourse. The research unit therefore awards credits not simply for the actual article that has been published but also the process through which the student has been able to identify an appropriate venue and, communicating with the representatives of the selected venue (members of the academic community), has created the final product.	

Module coordinator: section/school director
--

Name of research unit: Dissertation Chapter Code: BTP2NYKUT08-AN-K10	Credit value: 10
Category: This research unit is compulsory in the 6 th semester and on one more occasion.	
Place in the curriculum: semesters 1–8.	
Description of the research unit: The purpose of this research module is to provide a framework for the writing of the dissertation, a framework that ensure the even tempo and continuity of the writing process. In the course of completing this module, the student is guided throughout by the supervisor, bearing in mind throughout the process the shape, structure and trajectory of the proposed work.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Dissertation Project Code: BTP2NYKUT09-AN-K30	Credit value: 30
Category: This research unit is compulsory once and optional three times	
Place in the curriculum: semesters 5–8.	
Description of the research unit: The aim of this research module is to provide a structured framework for dissertation writing that ensures continuous and steady progress. Throughout the completion of the module, the student consults regularly with their supervisor. The dissertation section produced within the module must fit organically into the overall structure and concept of the planned dissertation.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Book Review Code: BTP2NYKUT10-AN-K5	Credit value: 5
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: This research unit aims to enable the doctoral students to acquire the skills necessary for writing shorter pieces that react with some rapidity to texts that have entered the circulation of academic discourse fairly recently. The course unit involves preparing a review and submitting it for publication.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Report on Research Mobility Code: BTP2NYKUT11-AN-K5	Credit value: 5
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: The doctoral school and the subprogrammes support doctoral students' participation in national and international conferences and academic study trips. Students prepare written reports that must also be signed by the supervisor.	

Module coordinator: section/school director
--

Name of research unit: Professional Service Code: BTP2NYKUT12-AN-K5	Credit value: 5
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: By completing this research unit, doctoral students are introduced to aspects of academic life that, although falling outside the production of scholarly texts, are indispensable for anyone preparing for an academic career. Credits earned within this research unit are awarded, among others, for conference organisation, editing scholarly volumes or thematic journal issues and modules, reviewing or language editing books and/or articles. The activities must in all cases be approved by the supervisor.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Editorial Work Code: BTP2NYKUT13-AN-K5	Credit value: 5
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–8.	
Description of the research unit: By completing this research unit, doctoral students are introduced to aspects of academic life that, although falling outside the production of scholarly texts, are indispensable for anyone preparing for an academic career. Credits earned within this research unit are awarded, among others, for editing scholarly volumes or thematic journal issues and modules. The activities must in all cases be approved by the supervisor.	
Module coordinator: section/school director	

1.3. TEACHING CREDITS

Name of research unit: Teaching Credits Code: BTP2NYOKT1-AN-K3	Credit value: 3
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–6.	
Description of the research unit: To complete this research unit, the doctoral student is expected to teach at least two double classes at university level (BA or MA). During the completion of this module, the student is helped and advised not only by their supervisor but also by the instructor of the course to which they are contributing.	
Module coordinator: section/school director	

Name of research unit: Teaching Credits Code: BTP2NYOKT2-AN-K3	Credit value: 6
Category: optional	
Place in the curriculum: offered regularly throughout semesters 1–6.	

Description of the research unit: To complete this research unit, the doctoral student is expected to teach at least two double classes at university level (BA or MA). During the completion of this module, the student is helped and advised not only by their supervisor but also by the instructor of the course to which they are contributing.
Module coordinator: section/school director

IV. A komplex vizsga tárgyainak listája *mindkét doktori programban:*

1. Nyelvtörténet
2. Történeti-összehasonlító nyelvészet
3. Fonetika és fonológia
4. Morfológia
5. Szintaxis
6. Szemantika
7. Pragmatika
8. Dialektológia
9. Szociolingvisztika
10. Névtan
11. Tudományelmélet és nyelvfilozófia
12. Lexikológia és frazeológia
13. Szövegtan
14. Stilisztika és retorika
15. Pszicholingvisztika
16. Deszkriptív és normatív grammatikák
17. Empirikus nyelvészet
18. Nyelvelsajátítás
19. Számítógépes nyelvészet és lexikográfia
20. Diskurzuselmélet
21. Fordítástudomány

A tárgyak értelemszerűen a jelölt szakterületére (pl. angol szintaxis, német szintaxis, stb.) vonatkoztatva értelmezendők és az olvasmánylisták is e szakterületekhez kapcsolódnak.

Külföldi hallgatók számára:

List of subjects for the complex examination (both doctoral programmes)

1. Historical linguistics
2. Historical-comparative linguistics
3. Phonetics and phonology
4. Morphology
5. Syntax
6. Semantics
7. Pragmatics
8. Dialectology
9. Sociolinguistics
10. Onomastics
11. The theory of science and the philosophy of linguistics
12. Lexicology and phraseology
13. Text linguistics
14. Stylistics and rhetoric
15. Psycholinguistics
16. Descriptive and normative grammars
17. Empirical linguistics

18. Language acquisition
19. Computational linguistics and lexicography
20. Discourse analysis
21. The Theory of Translation

The candidates should choose a main- and an auxiliary subject from the above list. The reading list and the subjects are to be understood as related to the candidate's research area (syntax of English, syntax of German, etc.).